

Test zo slovenského jazyka a literatúry

Text č.1

Zvuky a hluky, opakujúce sa vždy za tých istých okolností, sú vlastne znaky, signály. Ak máte psa, tak bezpečne odlišujete jeho brechot, keď vás víta, dotieravé kňučanie, keď si pýta jesť, zlostné zavýjanie, ktorým ohlasuje, že k vám prichádza cudzí človek.

Vtáčatá na jar, keď sa pária, štebocú bezstarostne a veselo, ved' na poliach a lúkach si ľahko nájdu obživu. V zime však smutne čvirikajú, lebo ich priprel hlad a chlad.

A nie je to tak aj s malými deťmi? Kým ešte nevedia hovoriť, pomáhajú si krikom a mama sa ľahko naučí rozoznať, či sú hladné, ospalé, alebo majú chuť do hry.

Keď hovoríme o zvukoch a hlukoch prírody, môžeme ich prirovnať k obrovskému dokonalému orchestru, kde jednotlivé nástroje predstavujú vtáky, zvieratá a prírodné živly.

(Oriente Angeli: Prvé stretnutie s hudbou – upravený úryvok)

Úlohy k textu č.1:

1. K čomu **prirovnáva** autor textu zvuky prírody?
  - a) K nástrojom orchestra,
  - b) k vtáciemu čvirikaniu,
  - c) k ľudskému rozprávaniu,
  - d) k prírodným živlom.
2. Čo **nevyplýva** z textu č.1?
  - a) Pes zlostne zavýja, keď prichádza cudzí človek.
  - b) Pes bezpečne odlišuje svoj brechot.
  - c) Pes dotieravo kňučí, keď je hladný.
  - d) Pes radostne breše, keď víta svojho pána.
3. **Posúďte** na základe textu č.1 jednotlivé výpovede a napíšte k nim **P** (pravda) alebo **N** (nepravda).
  - a) Zvuky sú signály prírody.
  - b) Pes breše na každého človeka.
  - c) Vtáčatá bezstarostne čvirikajú.
  - d) Deti kričia, lebo nevedia hovoriť.
  - e) Vtáčatá štebocú, lebo sa stretli s malými deťmi.
  - f) Matka vie, kedy je dieťa hladné.
4. Z prvej vety štvrtého odseku vypíšte **prídavné meno** a napíšte k nemu **antonymum**.
5. Z prvej vety v texte vypíšte **podstatné meno ženského rodu** a napíšte, podľa akého **vzoru** sa skloňuje.

6. „Bezpečne odlišujete brechot, keď vás víta.“ V uvedenej vete **určte slovné druhy**.
7. Podčiarknuté zámeno v poslednom odseku sa vzťahuje na:
a) nástroje orchestra,   b) vtáky a zvieratá,
b) zvuky prírody,   d) prírodné živly.
8. V ktorej možnosti sa nachádzajú **slovesá utvorené z citosloviec**?
a) Zvučia, hučia,
b) pípajú, čvirikajú,
c) kňučia, brešú,
d) štebocú, zavýjajú.
9. Medzi aké slová zaradíme slovo **vtáčatá**?
a) Historizmy,   b) vulgarizmy,   c) neologizmy,   d) poetizmy.
10. „Prirovnáme ich k obrovskému orchestru“. Z uvedenej vete **vypíšte prisudzovací sklad**.

Text č.2

„Svitaj, Bože, svitaj, žeby bolo ráno,
aby nás ohrialo slnko maľované!
Už vatra dohára jak obetná žiara
a chlapci s'á sochy okolo oltára.“

Úlohy k textu č.2:

11. Určte **rým** a napíšte schému.
12. **Podčiarknutý umelecký prostriedok** je:
a) personifikácia,   b) epiteton,   c) metafora,   d) rečnícka otázka.
13. Napíšte **spisovnú podobu** podčiarknutého výrazu.
14. Nájdite v texte **dve prirovnania** a vypíšte z nich **iba spojky**.
15. Prečo je **na konci druhého verša výkričník**?
16. **Pravopisné (doplňovacie) cvičenie** sa nachádza v odpovedovom hárku. Doplňte chýbajúce písmená.

Koniec testu zo slovenského jazyka a literatúry

Evanjelická spojená škola – Evanjelické gymnázium, Juraja Tranovského,

Komenského 10, Liptovský Mikuláš

Kód

Odpoveďový hárok k testu zo slovenského jazyka a literatúry

Úloha č.	Odpoveď	Počet bodov	Počet bodov
1.	a) b) c) d)	1	
2.	a) b) c) d)	1	
3.	a). .... b)..... c)..... d)..... e)..... f).....	3	
4.		1	
5.		1	
6.	Bezpečne - ..... odlišujete - ..... brechot - ..... keď - ..... vás - ..... víta -	3	
7.	a) b) c) d)	1	
8.	a) b) c) d)	1	
9.	a) b) c) d)	1	
10.		2	
11.	rým: schéma:	1	
12.	a) b) c) d)	1	
13.	slnko	1	
14.		1	
15.		1	
16.	Pravopisné cvičenie: Okolo domu sme sledili už dávno a vedeli sme, že na prízem_ má jedno okno rozb_té. Izba, do ktorej sme cez okno vliezli, bola celkom prázdna. Namiesto náb_tku sa všade vá_alo drevo, hromady dreva. Dosky, narezané polená a hru_šie konáre boli ro_triedené a poukladané, kadejaké tenké drievka, konáriky a kusy rozláman_ch okenných rámo_ boli nahádzané na jednej ve_kej hromade v rohu za dveram_.	5	

Spolu: 25 / .....

Kľúč správnych odpovedí: B

1. a) 1b
2. b) 1b
3. a)P; b)N; c)N; d)P; e)N; f)P 0,5 za správnu odpoveď – spolu 3b
4. s malými – s veľkými 0,5 za správnu odpoveď – spolu 1b
5. okolnosť – kosť 0,5 za správnu odpoveď – spolu 1b
6. bezpečne – príslovka, odlišujete – sloveso, brechot – podst.m., keď – spojka, vás – zámeno, víta – sloveso. 0,5 za správnu odpoveď – spolu 3b
7. b) 1b
8. b) 1b
9. d) 1b
10. my prirovnávame 1b za správnu odpoveď – spolu 2b
11. združený rým, aabb 0,5 za správnu odpoveď – spolu 1b
12. b) 1b
13. slnko maľované 1b
14. jak, st'a 0,5 za správnu odpoveď – spolu 1b
15. zvolacia / želacia veta 1b

16.

Okolo domu sme sledili už dávno a vedeli sme, že na prízemí má jedno okno rozbité. Izba, do ktorej sme cez okno vliezli, bola celkom prázdna. Namiesto nábytku sa všade váľalo drevo, hromady dreva. Dosky, narezané polená a hrubšie konáre boli roztriedené a poukladané, kadejaké tenké drievka, konáriky a kusy rozlámaných okenných rámov boli nahádzané na jednej veľkej hromade v rohu za dverami.